

การบำรุงดูแลรักษาเมล่อน ฤดูร้อน

ช่วงอายุ	อัตรา
อายุ ประมาณ 1 - 25 วัน (ย้ายปลูก - ผลมดอก)	- ปุ๋ย 21-21-21 อัตรา 0.5-1 กรัม/ต้น/วัน - แคลเซียม + โบรอน ฉีดพ่น 5-7 วัน/ครั้ง - น้ำตาลทางด่วน ฉีดพ่น 5-7 วัน/ครั้ง
อายุ 7 - 20 วัน (หลังผสมเกสร)	- ปุ๋ย 21-21-21 อัตรา 1 กรัม/ต้น/วัน - ปุ๋ย 13-0-46 อัตรา 1 กรัม/ต้น (กรณีผลไม่โต) - แคลเซียม + โบรอน ฉีดพ่น 7 วัน/ครั้ง - น้ำตาลทางด่วน ฉีดพ่น 7 วัน/ครั้ง
อายุ 20 - 30 วัน	- ปุ๋ยไฮโปส อัตรา 80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร 2-3 วัน/ครั้ง หรือ ปุ๋ย 5-10-40 อัตรา 0.8-1 กรัม/ต้น/วัน
อายุ 31 - 36 วัน	- ปุ๋ย 0-0-50 อัตรา 150 กรัม/ต้น/วัน
อายุ 37 - 39 วัน	- ปุ๋ย 0-0-50 อัตรา 150 กรัม/ต้น/น้ำ 20 ลิตร
อายุ 37 - 39 วัน (รอการเก็บผลผลิต)	- ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์

การให้น้ำ

ระยะปลูก-ติดผล -แตกลาย ให้น้ำปริมาณมาก จากนั้นค่อยๆ
ลดปริมาณการให้น้ำและเวลาลง
ช่วงแตกลาย ประมาณ 7 วัน ให้ปริมาณน้ำลดลง
แตกลายเต็ม ให้เพิ่มปริมาณการให้น้ำ
ก่อนเก็บผลผลิต 7 - 10 วัน ให้ลดปริมาณการให้น้ำลงจน
แปลงแห้ง

อัตราการใช้น้ำในการเจริญเติบโต 300 ซีซี/ต้น/วัน

ระยะเวลาการค้ำทุ่น

การเพาะปลูกเมล่อนในโรงเรือน ขนาด

กว้าง 7 เมตร ยาว 41 เมตร สูง 5 เมตร สามารถปลูกเมล่อน
ได้ 750 ต้น ได้ผลผลิตรอบละจำนวน 1,020 กิโลกรัม จัดจำหน่าย
ในราคากิโลกรัมละ 60 - 100 บาท เกษตรกรสามารถทำการเพาะ
ปลูกได้ 3 ครั้ง/ปี ดังนั้น ในปีแรกเกษตรกรสามารถคืนทุนและมี
กำไรสุทธิ 24,612.5 บาท

• ต้นทุนในการเพาะปลูกเมล่อนต่อโรงเรือน

รายการ	ราคา (บาท)
ค่าเมล็ดพันธุ์และค่าปุ๋ย/รุ่น	18,750
ค่าก่อสร้างโรงเรือนพร้อมระบบน้ำหยด ขนาด 7 x 41 x 5 เมตร	155,500
ค่าแรงงาน/โรงเรือน/รุ่น	2,812.5
ต้นทุน/รุ่น (รุ่นที่ 1)	177,062.5
ต้นทุน/รุ่น (รุ่นที่ 2 เป็นต้นไป)	21,562.5
ต้นทุน/ปี (ปีที่ 1)	220,187.5
ต้นทุน/ปี (ปีที่ 2 เป็นต้นไป)	64,687.5

• รายได้ในกาเพาะปลูกเมล่อนในโรงเรือน

ผลผลิต/รุ่น	1,020	กิโลกรัม
ราคาจำหน่าย	60-100	บาท/กก.
รายได้/รุ่น	81,600	บาท
รายได้/ปี	244,800	บาท
กำไรสุทธิ/รุ่น	60,037.5	บาท
กำไรสุทธิ/ปี (ปีที่ 2)	180,112.5	บาท

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเมล่อนหมู่ใหญ่ร่วมใจพัฒนา

5/1 หมู่ที่ 4 ต.คูสลอด อ.ลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา 13230

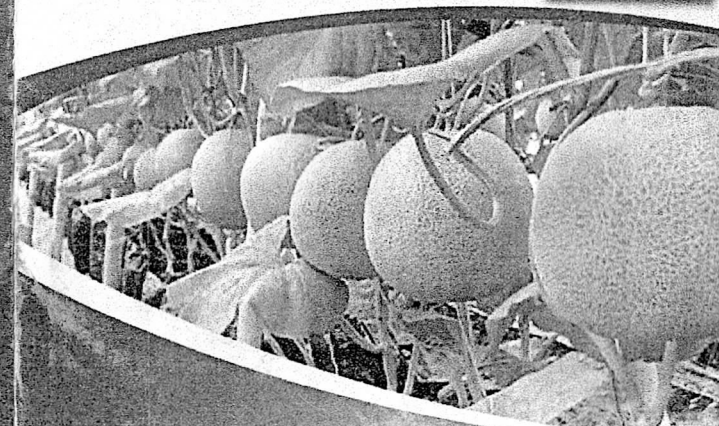
โทรศัพท์ 08 - 6086 - 6930 (คุณสาวาท สุขนุ้ม)

E-mail : melon_514@hotmail.com

วิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเมล่อนหมู่ใหญ่ร่วมใจพัฒนา
อำเภอลาดบัวหลวง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
(ส.ป.ก.)

การรวมกลุ่ม

สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเมล่อนหมู่ใหญ่ร่วมใจพัฒนา เดิมประกอบอาชีพทำนาและปลูกผักบึงจีน ซึ่งประสบปัญหาจากภาวะภัยแล้งและน้ำท่วม จนไม่สามารถทำการเพาะปลูกข้าวได้ เมื่อปี พ.ศ. 2554 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ส.ป.ก.พระนครศรีอยุธยา) จึงได้นำเกษตรกร ไปศึกษาดูงานกลุ่มผู้ปลูกเมล่อนที่จังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้เกิดแนวคิดที่จะปรับเปลี่ยนพืชที่ปลูก และเริ่มให้ความสนใจพากัน หันมาปลูกเมล่อน

ศักยภาพกลุ่ม

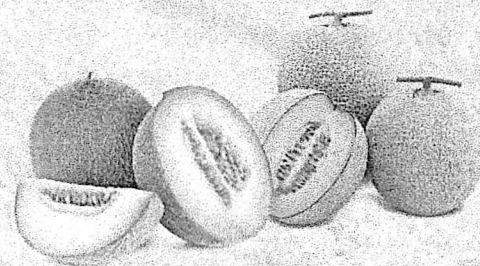
เดิมทางกลุ่มได้ปลูกเมล่อนนอกโรงเรือน และได้ประสบกับปัญหาโรคและแมลง ทำให้ผลผลิตที่ได้มีปริมาณไม่คงที่ จึงพัฒนารูปแบบการปลูกจากนอกโรงเรือนมาเป็นภายในโรงเรือน ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตที่แน่นอนและสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังช่วยลดต้นทุนในการใช้สารเคมีและทำให้ผลผลิตที่ได้รับปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP โดยเริ่มมีการผลิตจาก 10 โรงเรือน และได้มีการขยายการผลิตเพิ่มมากขึ้นจนถึงปัจจุบันรวมทั้งหมด 58 โรงเรือน

ขนาดโรงเรือน : กว้าง 7 เมตร X ยาว 41 เมตร สูง 5 เมตร
สามารถปลูกเมล่อนได้ 750 ต้น

ลักษณะพันธุ์ที่ปลูก : มีด้วยกัน 5 ลักษณะสายพันธุ์ คือ

1. เมล่อนตาข่ายเนื้อสีส้ม
2. เมล่อนตาข่ายเนื้อสีเขียว
3. เมล่อนสีทองผิวเรียบเนื้อสีส้ม
4. เมล่อนสีทองผิวเรียบเนื้อสีขาว
5. เมล่อนสีทองตาข่ายเนื้อสีเขียว

ความสำเร็จของกลุ่ม

ปัจจุบัน วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเมล่อนหมู่ใหญ่ร่วมใจพัฒนาสามารถพิสูจน์ให้เห็นว่า เมล่อนเป็นพืชที่ปลูกโดยใช้น้ำน้อยสามารถให้ผลผลิต 1 ต้น/โรงเรือน หยอดปลูก 4 โรงเรือนต่อสัปดาห์ ได้ผลผลิต 4 ต้น/สัปดาห์

รหัสรับรอง กษ 03-9001-2552-37265598342

รหัสแปลง 141006-0431-0005

วิธีการเพาะปลูกเมล่อนในโรงเรือน

เมล็ดพันธุ์เมล่อนสามารถหาซื้อได้ทั่วไปตามร้านค้าที่จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ แต่จะมีการเคลือบสารกันเชื้อรามาแล้วแทบทั้งนั้น ดังนั้น การแช่เมล็ดในน้ำหรือน้ำอุ่นจะเป็นการกำจัดสารเคลือบเชื้อราและแบคทีเรียบางชนิดที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์ ประมาณ 2 - 6 ชั่วโมง

• วิธีการเพาะกล้า

นำวัสดุเพาะกล้า คลุกเคล้าให้เข้ากัน กรอกใส่ถาดเพาะกล้า ทำการหยอดเมล็ดลงในถาด หลุมละ 1 เมล็ด แล้วกลบด้วยวัสดุเพาะกล้า รดน้ำให้ชุ่ม นำไปวางไว้ในที่ร่มรำไร ไม่ให้โดนแสงแดดจัดโดยตรง รอจนกระทั่งเมล็ดเริ่มงอกและมีใบสีเขียว ประมาณ 10 - 13 วัน เมื่อต้นกล้าแข็งแรงแล้วจึงย้ายกล้าไปปลูกในโรงเรือน 3 - 4 วันแรก หลังย้ายกล้าควรรดน้ำปริมาณมากๆ

• การผสมเกสรและการไถผล

เมื่อเมล่อนมีอายุประมาณ 25 วัน ดอกเพศเมียจะเริ่มบาน ต้องนำเกสรเพศผู้จากต้นใกล้เคียงมาผสม การผสมเกสรต้องทำเมื่อดอกเพศเมียบานตอนเช้าในขณะที่อากาศยังมียูณหภูมิต่ำไม่สูงมาก หลังจากนั้นดอกเพศเมียจะหุบไม่รับการผสมอีกต่อไป

• การไถผล

เมื่อเริ่มติดเป็นผลอ่อนขนาดเท่าไข่ไก่ ให้คัดเลือกผลที่สมบูรณ์ที่สุดไว้เพียงผลเดียว โดยดูจากผลที่รูปร่างสมบูรณ์ ไม่บิดเบี้ยว และมีหัวของผลขนาดใหญ่ที่สุด

• การเก็บผลผลิต

เมล่อนหลังการผสมเกสร ประมาณ 45 วัน ก็สามารถเก็บผลผลิตได้ นอกจากนี้ ยังสามารถสังเกตระยะที่เหมาะสมในการเก็บผลผลิตได้จาก

- 1) รอยแยกของขั้ว สังเกตระหว่างขั้วกับผล ถ้ามีรอยร้าว สีน้ำตาลเกิดขึ้นแสดงว่าเก็บผลผลิตได้
- 2) รอยนูน ของร่างแห เมล่อนพันธุ์ที่มีตาข่าย เมื่อสุกตาข่ายจะคลุมผล แข็งนูนเห็นได้ชัด
- 3) กลิ่น บางพันธุ์เมื่อสุกจะมีกลิ่นหอม สามารถเก็บผลผลิตได้
- 4) น้ำอายุ โดยนับจากช่วงผสมเกสรตามอายุของพันธุ์นั้นๆ